

Osavuosisikatsaus 3/2024

HSLH 29.10.2024

Olennaiset nostot

- **Matkustajamäärissä ja lipputuloissa** jäämme jälkeen tavoitteista.
 - Lipputuloissa erityisesti AB-vyöhyke on alisuoriutunut talousarvioon nähden.
 - Erityisesti ratikoiden matkustajamäärät ovat kärsineet työmaista ja metron matkustajamäärät eivät ole palautuneet vielä katkon jälkeen odotusten mukaisesti.
- **Toimintakulut** jäävät talousarvioista.
 - Liikenteen operointikustannuksista kokonaisuutena jäävät talousarviosta. Taustalla alkuvuoden lakot ja keliolosuhteet sekä muut saadut hyvitykset (ajamaton liikenne ja sanktiot).
 - Muut palveluostot jäävät talousarviosta pääosin lipputilihankkeen käyttöönoton viivästyessä.
- **Kustannustehokkuus** on pysynyt tasaisena suhteessa ed. vuoteen ja talousarvioon, jääden kuitenkin tavoitteesta. Operointikustannusten alitus on kompensoinut nousijamäärien aiheuttamaa tehokkuusvajetta.
- **Alijäämäennuste -40,4 M€** (talousarvio -31,1 M€)
- **Investointiennuste** ylittää talousarvion lipputilihankkeen ja ajoneuvoreitittimien arvioitua suurempien kustannusten vuoksi. Investointien ylityksestä valmistellaan talousarvion muutosesitystä.
- **Asiakastyytyväisyys** on hyvällä tasolla. Syyskuun NPS-luku eli suositteluindeksi oli 40, mikä on korkein suositteluindeksi HSL:n mittaushistoriassa, ja hipoo samalla erinomaisen arvion rajaa.

Strategian toteumaennuste ja tuottavuus

HSL
HRT

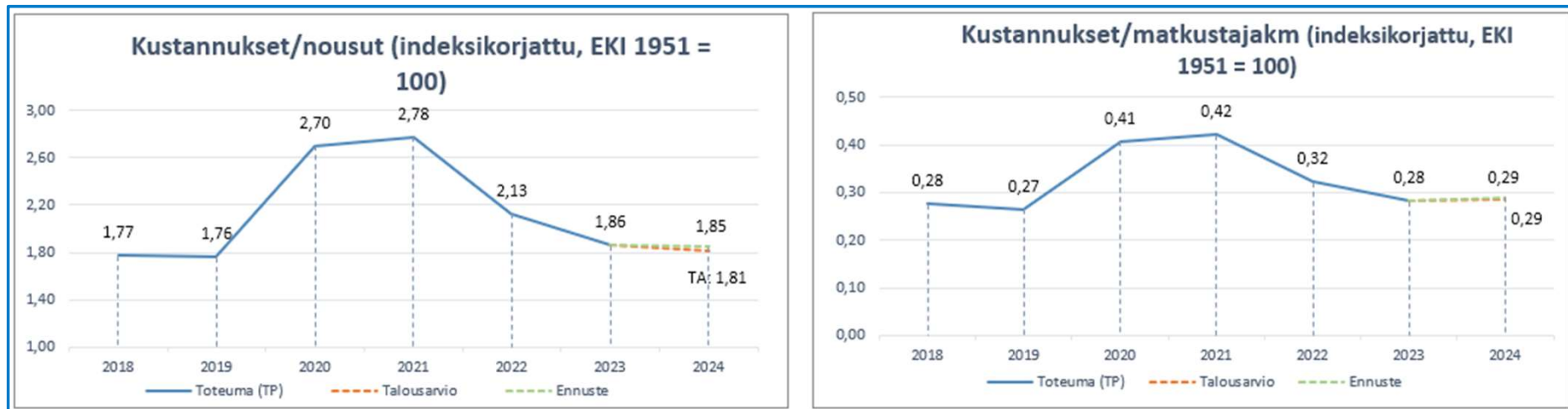
Strategisten tavoitteiden toteuma-arvio

Strateginen tavoite	Mittari	2023	Ennuste OVK 1-2024	Ennuste OVK 2-2024	Ennuste OVK 3-2024	Tavoite 2024	Strategian tavoite 2025
Kohti päästötöntä joukkoliikennettä	CO2-päästöt	-63 % vrt. 2010 taso	-68 % vrt. 2010 taso	-68 % vrt. 2010 taso	-68 % vrt. 2010 taso	-76 % vrt. 2010 taso	-90 % vrt. 2010 taso
Joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa	Nousut	344 milj.	364 milj.	366 milj.	362 milj.	375 milj.	400 milj.
Kustannustehokas joukkoliikenne	Matkustajakilometri-kustannus pl. infra	0,28 €/km	0,30 €/km	0,29 €/km	0,29 €/km	0,27 €/km	0,25 €/km
Tasapainoinen talous	Tulot yhteensä (ilman kuntaosuuksia)	410 M€ * (394 M€)	409 M€	397 M€	391 M€	402 M€	400 M€
	Kuntaosuus	52,7 %	57,2 %	57,4 %	58,0 %	56,5 %	50-55 %

*Sisältää noin 16 M€ alv-poiston hyötyä 1-4/2023.

Tuottavuuskehitys (kokonaiskustannukset pl. infrakustannukset)

- Kustannustehokkuus on parantunut vuodesta 2021 vuoteen 2023 sekä nousijamääriin että matkustajakilometreihin perustuvien tehokkuusmittareiden mukaan
- Tuoreen ennusteen mukaan vuonna 2024 kustannustehokkuusluvun ennustetaan paranevan vertailukauteen 2023 nähden kustannukset per nousut suhdeluvulla mitattuna - kustannukset per matkustajakilometri luvun ennustetaan olevan linjassa talousarvion kanssa, mutta laskevan vuodesta 2023

Tulosennuste

HSL
HRT

Tulosennuste OVK3/2024

x 1000 euroa	OVK3	TA	Ero		TP
	2024	2024		%	2023
TOIMINTATUOTOT	867 891	878 943	-11 052	-1,3 %	876 403
Myyntituotot	371 059	385 200	-14 141	-3,7 %	377 316
<i>Lipputulot</i>	370 000	385 000	-15 000	-3,9 %	376 436
<i>Muut myyntituotot</i>	1 059	200	859	429,6 %	880
Muut myyntitulot	2 509	3 015	-506	-16,8 %	3 452
Kuntaosuudet	476 614	476 614	0	0,0 %	466 327
Tuet ja avustukset	5 000	6 779	-1 779	-26,2 %	16 324
Muut toimintatuotot	12 708	7 335	5 373	73,3 %	12 984
TOIMINTAKULUT	-896 978	-908 746	11 768	-1,3 %	-830 075
Henkilöstökulut	-29 800	-27 709	-2 091	7,5 %	-28 312
Palvelujen ostot	-857 456	-870 891	13 435	-1,5 %	-792 457
<i>Operointipalvelujen ostot</i>	-596 785	-609 492	12 707	-2,1 %	-558 939
<i>Infrapalvelujen ostot</i>	-220 578	-220 578	0	0,0 %	-197 496
<i>Muiden palvelujen ostot</i>	-40 093	-40 822	729	-1,8 %	-36 022
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-785	-895	110	-12,3 %	-644
Muut toimintakulut	-8 937	-9 250	313	-3,4 %	-8 662
TOIMINTAKATE	-29 087	-29 803	716	-2,4 %	46 327
RAHOITUSTULOT JA MENOT	1 825	15 825	-14 000	-88,5 %	2 869
VUOSIKATE	-27 262	-13 978	-13 285	95,0 %	49 196
POISTOT	-13 144	-17 133	3 989	-23,3 %	-19 180
TILIKAUDEN YLI- / ALIJÄÄMÄ	-40 407	-31 111	-9 296	29,9 %	30 017

Tuotot: lipputulojen arvioidaan jäävän talousarviosta -15 M€ / -3,9 %.

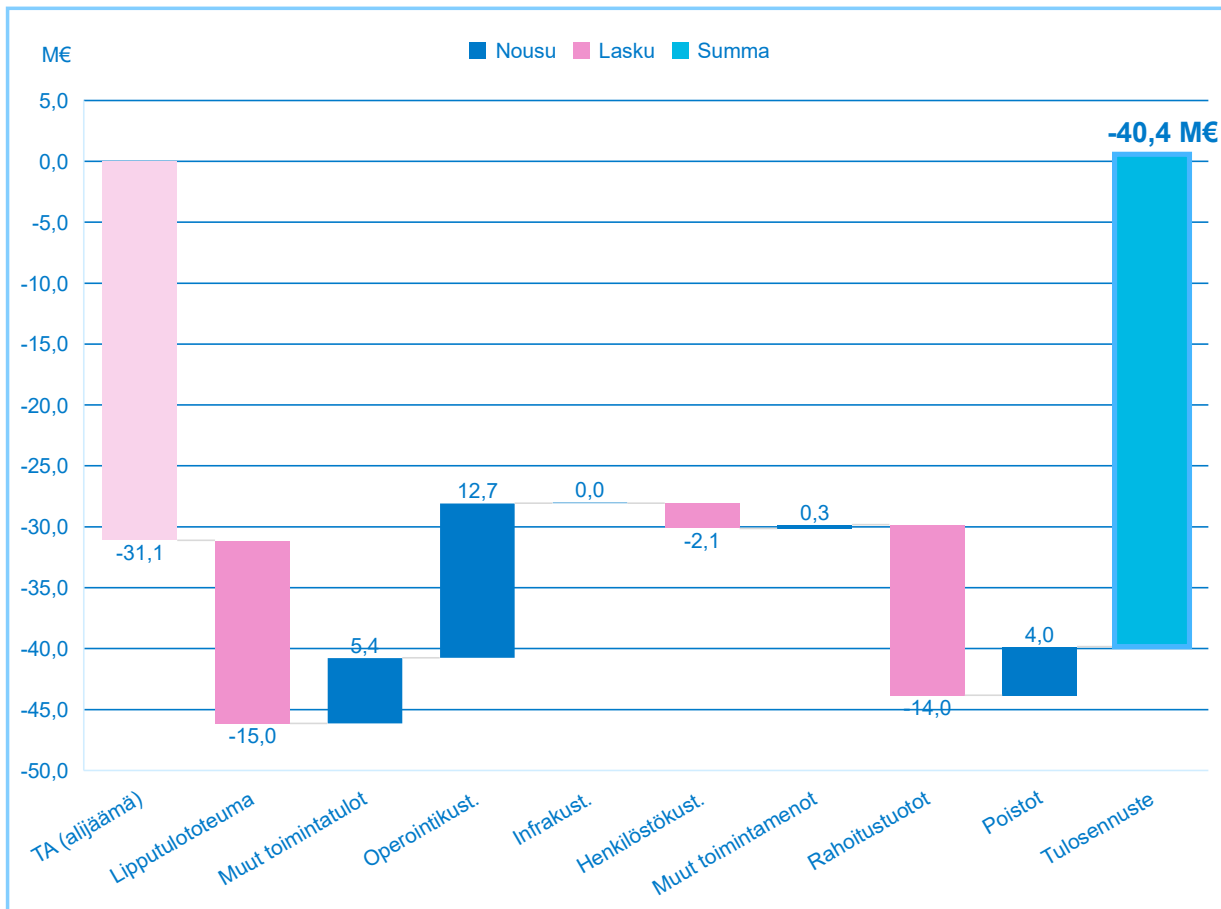
Kulut: toimintakulujen arvioidaan alittavan talousarvio 11,8 M€ / -1,3 %

Tilikauden tulos on ennusteessa talousarvion tapaan alijäämäinen.

Alijäämä katetaan kertyneistä ylijäämistä.

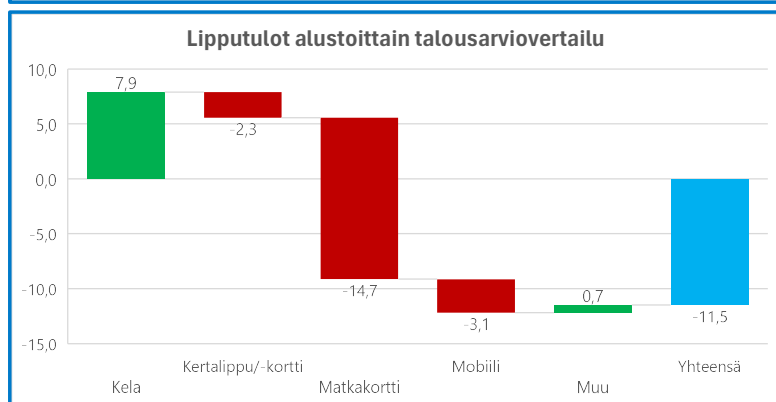
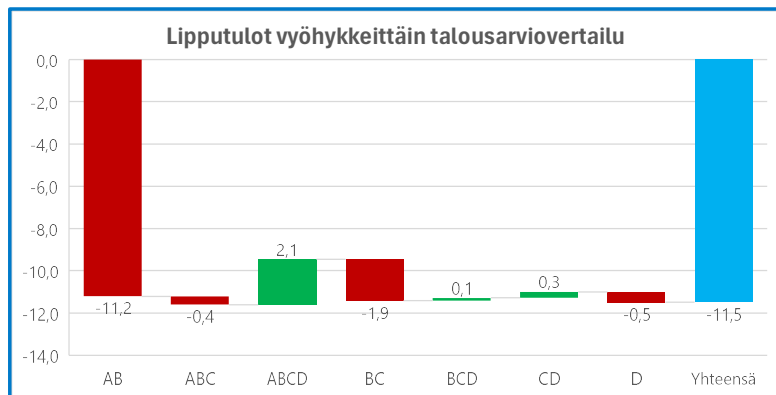
Tuloslaskelman tunnuslukuja	OVK3	TA	TP
	2024	2024	2023
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	96,8 %	96,7 %	105,6 %
Toimintatuotot ilman kuntaosuuksia, %	43,6 %	44,3 %	49,4 %
Toimintakate, %	-3,4 %	-3,4 %	5,3 %
Vuosikate, %	-3,1 %	-1,6 %	5,6 %
Vuosikate / Poistot, %	-207,4 %	-81,6 %	256,5 %

Näin tulosennuste muodostui

Huomioita ennuste vs. TA	
Lipputulototeuma alle talousarvion	Kts. sivut 9-10
Muut toimintatulot yli talousarvion	Valtion tukea arvioidaan saatavan -1,6 M€ vähemmän kuin talousarviossa arvioitu. Tarkastusmaksujen arvioidaan toteutuvan 1,8 M€ talousarviota suurempana. Muiden tuottojen arvioidaan toteutuvan 3,7 M€ talousarviota suurempana. (vanhan matkakortin tuloutus).
Operointikustannukset alle talousarvion	Kts. sivu 11
Infrakustannukset talousarvion mukaiset	Toteutuu TA:n mukaisena.
Henkilöstökustannukset yli talousarvion	Henkilöstökustannukset ylittävät talousarvion. Yliityksen aiheuttaa talousarviossa liian pieniksi arvioitujen erilliskorvaukset ja palkkojen muut henkilösivukulut. Henkilömäärät ovat talousarvion mukaiset.
Muut toimintamenot yli talousarvion	Muutoksia eri kulueryissä molempiin suuntiin. Merkittävin alitus ICT-käyttökustannuksissa (lipputilihankkeen tuotannon aloituksen siirtyminen).
Rahoitustuotot ja -kulut alle talousarvion	TA:ssa suunniteltu kirjanpidollinen tuloutus (15 M€) siirtyy pääosin vuodelle 2025 (muut toimintatulot). Kassavarojen määräaikaisista talletuksista arvioidaan saatavan hieman enemmän tuottoa kuin TA:ssa arvioitu (+1,7 M€).
Poistot alle talousarvion	Lipputilihankkeen projektien päätyminen ajoittuu ennakoitua pidemmälle, joten keskeneräisten hankintojen poistojen aloitus siirtyy vuodelle 2025.

Lipputulot

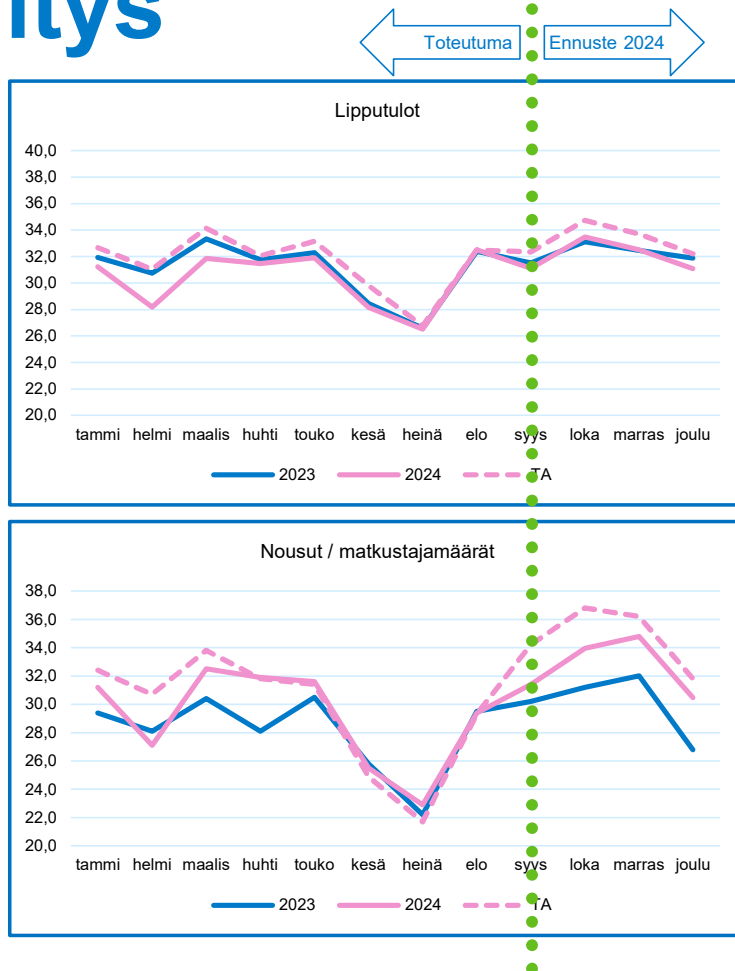

1-9/2024 lipputulot vyöhykkeittäin ja lippuryhmittäin

Lipputulojen ennustetaan jäävän talousarviosta -15,0 M€ (-3,9%) ja -6,5 M€ (-1,7%) vertailukaudesta 2023

- Vyöhykkeiden osalta erityisesti AB-vyöhyke on alisuoriutunut talousarvioon nähden – taustalla vyöhykkeen lipunhintojen alennukset
- Alkuvuoden lakot ja heikot keliolosuhteet ovat vaikuttaneet nousijamääriin negatiivisesti, mikä on näkynyt myös lipputulojen kehityksessä suhteessa talousarvioon
- Heinä-syyskuussa lipputulot ovat kehittyneet lähes vertailukauden 2023 ja talousarvion tahtiin – poikkeuksena AB vyöhyke (-2,3 M€ vs TA & -1,0 M€ vs 2023)
- Erityisesti ratikoiden matkustajamäärät ovat kärsineet työmaista ja metron matkustajamäärät eivät ole palautuneet vielä katkon jälkeen odotusten mukaisesti.
- Alustoista mobiilimyynti kasvaa verrattuna edelliseen vuoteen ja matkakorttimyynti edelleen laskee.

Lipputulojen ja matkustajamäärien kehitys

Lipputulojen ennustetaan jäävän 370 M€, mikä jää tavoitteesta -3,9% (-15,0 M€). Taustalla lippujen hinnanalennukset (negatiivinen kysyntäjousto) sekä kevään lakot ja keliolosuhteet.

Lipputulo per nousu

- 2024 ennuste 1,02 €
- 2023 1,09 €
- 2022 1,02 €
- 2021 0,99 €
- 2020 0,97 €
- 2019 0,97 €

Matkustajamäärien ennustetaan jäävän 362 milj. nousuun ja jäävän tavoitteesta -3,5 % (tavoite 375 milj. nousua). Kevään lakoilla ja haastavilla keliolosuhteilla oli huomattava negatiivinen vaikutus alkuvuoden nousijamääriin. Loppuvuoden osalta Mannerheimintien remontti (ratikat) ja metron hidas palautuminen alentaa aiempaa ennustetta.

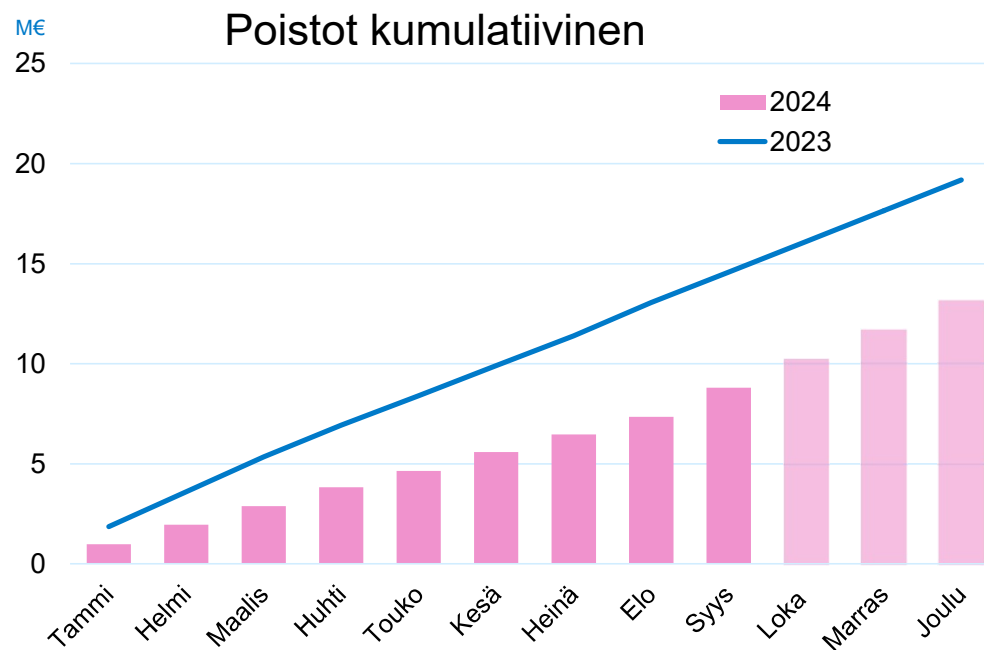
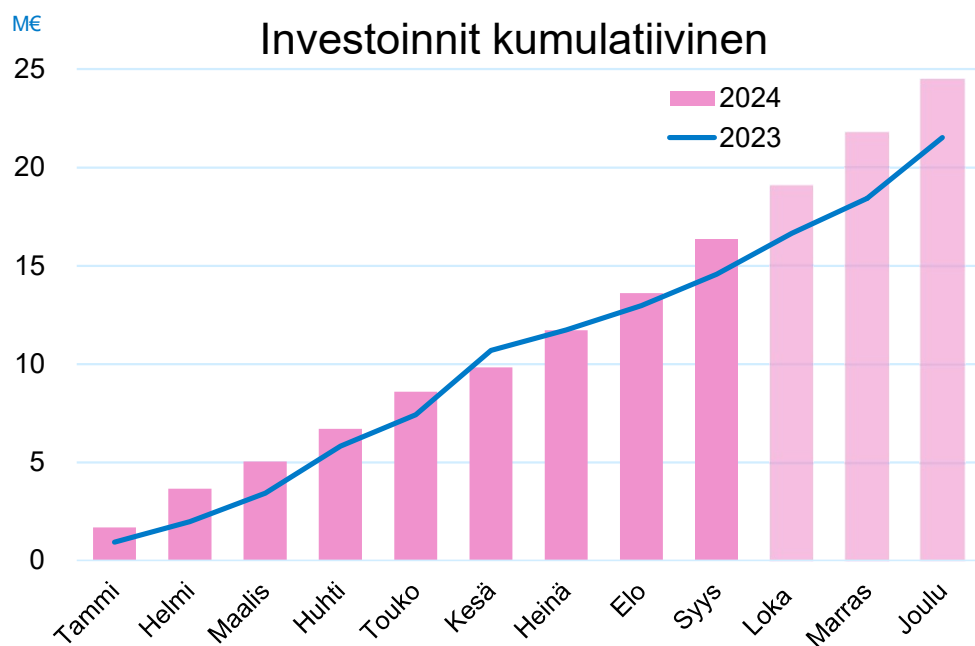
Operointikustannukset

Liikennemuoto (M€)	2023	TA2024	OVK3 2024	Ero		Huomioita ennuste vs. TA
				Meur	%	
Bussi	341,9	356,2	348,9	-7,3	-2,1 %	Alkuvuoden lakot (kolme päivää) sekä haastavat keliolosuhteet alensivat alkuvuoden kustannuksia ajamattoman liikenteen ja sanktioiden muodossa. Loppuvuoden kustannusten odotetaan kehittyvän lähes talousarvion mukaisesti.
Juna	87,6	96,1	95,1	-1,0	-1,1 %	Junakalustoyhtiöltä odotettavissa reiluhko hyvitys, mikä alentaa arvioituja kustannuksia.
Metro	61,2	61,9	61,1	-0,8	-1,3 %	Ennuste hyvin lähellä talousarviota. Inflaation aiheuttama kustannusten nousu on ollut hieman odotettua suurempaa. Junakalustoyhtiöltä odotettavissa suurehko palautus.
Raitiovaunu	59,5	71,0	67,4	-3,6	-5,3 %	Talousarvion alitus selittyy pääosin 2024 H2 energian hinnan laskusta ja tuotantorakenteen muutoksen korvauksella. Lisäksi osa Ruskeasuon varikon kustannuksista siirtyy vuodelle 2025.
Lautta	4,5	4,9	6,0	1,1	18,3 %	Nousijamäärät ovat ylittäneet arvioidut matkustajamäärät selvästi.
Pikaraitio	5,2	19,4	18,5	-0,9	-4,9 %	Talousarvion alitus selittyy saaduilla hyvityksillä.
Yhteensä	558,9	609,5	596,8	-12,7	-2,1 %	

Investoinnit

Ennuste yhteensä 24,5 M€ (1,0 M€ yli talousarvion)

Investoinnit ylittävät ennusteen mukaan talousarvion. Lipputilihanke työllistää kehitysteimejä pidempään kuin talousarviossa on arvioitu ja ajoneuvoreitittimien uusiminen aiheuttaa kustannuksia, joita ei talousarviossa ole arvioitu.

Vuonna 2023 poistettiin etupainotteisesti LIJ-laitteiden jäännösarvoja. Lipputilihankkeen poistot eivät ole vielä alkaneet (2024).

Kuntaosuudet

HSL
HRT

Kuntaosuusennuste

Kuntaosuudet vähennysten jälkeen M€

	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	Kirkkonummi	Sipoo	Tuusula	Siuntio	Yhteensä
2024 ENN	265,0	163,6	2,4	63,3	4,0	9,0	3,6	4,6	1,6	517,0
2024 TA (laskutus)	242,4	155,5	2,2	58,4	2,2	6,7	3,4	4,2	1,4	476,6
Erotus = alijäämä (+)/yliäämä (-)	22,6	8,1	0,2	4,8	1,7	2,3	0,19	0,4	0,2	40,4

TA suunniteltu alijäämä (kertyneiden ylij. käyttö)	16,4	6,1	0,0	5,5	1,2	1,3	0,3	0,4	0,0	31,1
Ero ylijäämien käytössä	6,2	2,0	0,2	-0,7	0,6	1,0	-0,1	-0,1	0,2	9,3

Kuntaosuus ilman ed. vuosien yli- /alijäämää

	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	Kirkkonummi	Sipoo	Tuusula	Siuntio	Yhteensä
2024 ENN	264,999	163,556	2,407	63,252	3,972	9,028	3,611	4,554	1,643	517,021
Subventio% kunnittain	54,7 %	69,8 %	59,0 %	51,9 %	30,9 %	55,0 %	57,5 %	51,1 %	74,4 %	58,0 %

	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	Kirkkonummi	Sipoo	Tuusula	Siuntio	Yhteensä
Ylijäämäkertymien ennuste 31.12.2024	19,286	14,245	-0,069	20,609	2,945	0,340	0,884	1,663	0,119	60,022

Ennustettu keskimääräinen subventio 58,0 %, joka ylittää talousarvion (TA 56,5 %).

Johtuu ennusteen mukaisesta heikommasta tulokehityksestä, jota kustannuksissa syntyvä alitus ei täysin kompensoi.

Vastuullisuus Q3

→ Joukkoliikenne kuuluu kaikille

- Käynnistimme saavutettavuusklinat asiantuntijoille ja kehittäjille. Lisäksi syksyllä käynnistetty saavutettavuuden varmistamisen jatkuva tuki opastaa digipalveluiden kehittäjiä, suunnittelijoita, testaajia ja sisällöntuottajia.
- Liityimme valtioneuvoston Rasismin vastaiseen kampanjaan.

→ Kestävän liikkumisen ratkaisuja

- Sähköpotkulaudat alkoivat näkyä osana HSL.fi:n ja valtakunnallisen opas.matka.fi:n Reittioppaan reittihakuja.
- Helsingin seudun kestävien kulkumuotojen osuutta on alettu seurata jatkuvalla liikkumistutkimuksella. Ensimmäiset tulokset julkaistaan loppuvuoden aikana.

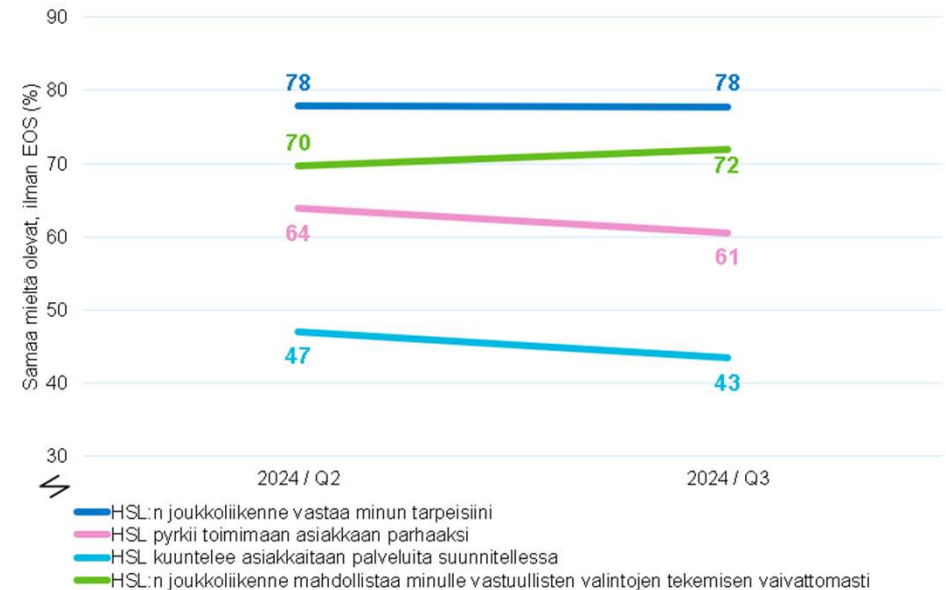
→ Kohti hiilineutraalia joukkoliikennettä

- Kilpailutuskierrös 60a käynnistyi:
 - Sähköbussien elinkaarta on mahdollista jatkaa 20 vuoteen, jos bussi peruskorjataan vaatimusten mukaisesti viimeistään 12 vuoden iässä.
 - Vähintään 78 % kilpailutettavasta liikenteestä vaaditaan ajettavaksi sähköbusseilla. Käyttövoimavaatimus tukee HSL:n päästötavoitteita.
- Bussien elinkaaripäästöjen laskennan ensimmäinen versio valmistui.

17

Vastuulliset valinnat nousivat NPS-kyselyssä

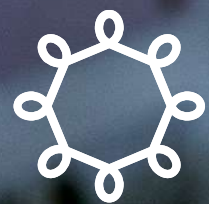
Syyskuun NPS-kyselyn tuloksia. Selvitämme asiakaskyselyllä asiakkaittemme näkemyksiä ja mielipiteitä palveluistamme ja niiden kehittämisestä sekä heidän haluaan suositella joukkoliikenteen palveluja muille (Net Promoter Score, NPS).

Kestävä talous ja ihmiset muutoksentekijöinä

- Saimme Great Place to Work –sertifikaatin.
- Kampanjoimme väärennettyjen lippujen käyttöä vastaan.

24.10.2024

HSL
HRT

Kaikki on mahdollista

Helsingin seudun liikenne